

EFEKTYVUS NEATITIKČIŲ VALDYMAS LABORATORIJOJE: KOREKGINIAI IR PREVENGINIAI VEIKSMAI

EFFECTIVE NONCONFORMITY MANAGEMENT IN THE LABORATORY: CORRECTIVE AND PREVENTIVE ACTIONS

Tatjana Subočiūtė-Stuliova

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro laboratorija

Laboratory of the Medical Centre of the Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania

El. paštas: tatjana.subociute-stuliova@vrm.lt

Neatitiktis apibrėžiama kaip sveikatos priežiūros įstaigos ar jos darbuotojų veiklos neatitikimas teisės aktais bei įstaigos vidaus dokumentais nustatytų reikalavimų.¹ Neatitikčių valdymas yra svarbi šių įstaigų sudėtyje veikiančių medicinos laboratorijų veiklos dalis, užtikrinanti tyrimo procesų efektyvumą ir kokybę. Registruoti neatitikčių atvejus, juos analizuoti ir mokytis iš klaidų sveikatos priežiūros įstaigos įpareigotos nuo 1998 metų.² Šis reikalavimas aprėpia ir medicinos laboratorijas, kuriose neatitikčių valdymo tikslas yra ne tik identifikuoti, analizuoti ir pašalinti neatitiktis, bet ir užtikrinti, kad visi tyrimo etapai atitiktų nustatytus standartus. Tam tikslui nuo 2007 metų visose medicinos laboratorijose turi būti įstaigos vadovo patvirtintas Neatitiktinių tyrimų valdymo laboratorijoje procedūros (koregavimo ir prevenciniai veiksmai) aprašas, kurio nuostatomis remiantis būtų atpažįstamos ir valdomos neatitiktys.³ Šis procesas iki šiol neįgauna reikiamo pagreičio, nes darbuotojai arba neatitikčių neatpažįsta, arba vengia jas registruoti.

Pranešimo tikslas – skatinti teigiamą darbuotojų požiūrį į neatitikčių registraciją ir jų prevenciją, kuris priklauso nuo organizacijos kultūros, vadovų požiūrio, registracijos sistemos efektyvumo ir specialistų elgsenos.

Pranešime nagrinėjamas neatitikčių valdymas medicinos laboratorijoje. Pristatomi teisės aktai, reglamentuojantys asmens sveikatos priežiūros įstaigų medicinos laboratorijos kokybės sistemą ir

jų sąsajos su neatitikčių valdymu. Aiškinamos neatitikčių priežastys, apibūdinamos pagrindinės neatitikčių kategorijos ir jų tvarkymo būdai. Pabrėžiama darbuotojų gebėjimo atpažinti neatitiktį ir įsitraukimo į neatitikčių valdymą svarba, kaip esminis veiksnys, siekiant ilgalaikių rezultatų. Pateikiamas mokslu pagrįstas korekcinų veiksmų algoritmas.

Išvada. Efektyvus neatitikčių valdymas ne tik padeda išvengti problemų, bet ir skatina organizacijos kultūrą, orientuotą į kokybę ir nuolatinį tobulėjimą, kas yra ypač svarbu šiuolaikinėje sveikatos priežiūros aplinkoje.

Reikšminiai žodžiai: neatitiktys, kokybės valdymas, registracija, korekciniai veiksmai, prevencija.

¹ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. V-338 „Dėl minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“.

² Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. 571 „Dėl lokalaus medicininio audito nuostatų“.

³ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. 998 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų laboratorijų veiklos vertinimo“.